

SORU VE CEVAPLARLA COVID-19 AŞISI

HANGİ COVID-19 AŞISINI OLMALIYIM?

Bugüne kadar geliştirilip acil kullanım onayı alan tüm COVID-19 aşıları güvenlidir. Etkisi ve yan etkileri arasında farklılık olsa dahi Dünya Sağlık Örgütü'nün etkinlik ve güvenlik kriterlerini karşılamaktadır. Bu nedenle ilk temin edeceğiniz aşırı olmanız sağlığınız açısından önemlidir. Dünya genelinde varyantlara karşı en yüksek etkinlik bildirimi mRNA aşıları üzerindedir ve bu aşı ülkemizde mevcuttur. COVID-19 aşısı kararında en önemli ölçüt zamansal gecikme hâlinde en yakın ve mümkün aşırı tercih etmektir.

COVID-19 GEÇİRSEM YİNE DE AŞI OLMAM GEREKİR Mİ?

EVET. COVID-19'dan hastalandıktan ne kadar zaman sonra korunma sağlanacağı konusunda net bir düşünce yoktur. İyileşmiş olsanız bile COVID-19'a neden olan virüse yeniden bulaşmanız mümkündür. Çalışmalar COVID-19'dan iyileşen kişilerde aşılama ile korunmada güçlü bir destek sağlandığını göstermektedir.

COVID-19 AŞILARI GÜVENLİ MİDİR?

EVET. COVID-19 aşıları on yıllardır yapılan bilimsel çalışmalar sonucu geliştirilmiştir. Gerek mRNA gerekse vektör aşıları etkisi ve etkinliği bilinen bir teknoloji ile üretilmişlerdir, bu teknoloji ilk kez kullanılmamaktadır. COVID-19 aşıları deneysel değildir. Klinik çalışmaların gerekli tüm aşamalarından geçmiş, kapsamlı test ve izlemelerle güvenli oldukları gösterilmiştir.

COVID-19 AŞILARI ETKİLİ MİDİR?

EVET. COVID-19 aşıları etkilidir. COVID-19'a karşı virüsü almanız bile ciddi hasta olmanızı engeller. Kendinizi aşılamak çevrenizdeki insanları özellikle de COVID-19'dan ciddi hastalık riski olan yakınlarınızı da koruyabilir.

**"... BENİM AŞILANMA KONUSUNDA
TEREDDÜDÜM VAR ... VAKTİM DAR ... İŞLERİM
YOĞUN ... ZATEN ÇEVREMDE YETERİNCE
AŞILANAN İNSAN VAR, BEN KORUNMAZ MIYIM?"**

HAYIR, korunamazsınız. COVID-19, aşılanmamış insanlar için hayati bir tehdittir. COVID-19 sadece akciğerlerde değil vücutta diğer organlarda da yaygın şekilde hasara yol açabilmektedir. COVID-19'a yakalanan kişiler ciddi şekilde hastalanabilir, uzun süren ve kalıcı sağlık sorunları ile karşılaşabilirler. Virüs giderek daha bulaşıcı ve tehlikeli formlara dönüşmektedir. Özellikle yeni varyantların bulaş zincirini kontrol etmek mümkün olmamaktadır.

TEK DOZ AŞI COVID-19'DAN KORUMAZ MI?

HAYIR. İki doz uygulanması önerilen COVID-19 aşılarının ilk dozu genellikle çok düşük bağışıklık oluşturur. Etkili koruyuculuk ikinci doz aşından 14 gün sonra başlar.

ACİL KULLANIM ONAYI ÇOK HIZLI VERİLMEDİ Mİ?

Dünya Sağlık Örgütü, etkinlik ve güvenliği on binlerce gönüllü üzerinde denenip Faz 3 çalışmaları bağımsız kuruluşlarca onaylanan aşılar için acil kullanım onayı verdi. Bugün için bilimsel teknolojik gelişmelerin olması, virüsün genetik yapısının çok kısa sürede çözülmesi uluslararası kuruluşların maddi ve teknolojik desteğiyle var edilen veya üzerinde çalışılan aşı modellerinin hızlı gelişimini sağlayan etkinlik ve güvenlik testleri sonucunda pandemi zincirini kırarak acil kullanım onayı alınmıştır. Aşı sonrası yan etkiler ilk 2 ayda görüldüğünden iki aylık çalışmalar sonucu olumsuz yaşamsal etkilerine rastlanmamıştır. COVID-19 aşıları bugün dünya genelinde 3,5 milyar insana uygulanmış olup hâlen güvenle kullanılmaktadır.

İKİNCİ DOZ AŞIYI FARKLI BİR AŞI OLABİLİR MİYİM?

Ülkemizde uygulanmakta olan COVID-19 aşılarında ilk aşı şemasının aynı aşı ile yapılması gerekir. Ancak hatırlatma dozu farklı aşı ile olabilir.

DİĞER AŞILARLA COVID-19 AŞILARI ARASINDA BELLİ BİR SÜRE OLMASI GEREKİR Mİ?

COVID-19 aşıları (hem geleneksel hem mRNA) ile başka bulaşıcı hastalıklar için uygulanmış diğer aşılar arasında bir süre konması gerekmez. Ancak yan etkilerin izlenebilmesi için 14 günlük bir süre olması önerilir.

AŞI KISIRLIK YAPAR MI?

HAYIR. Aşılar kısırlık yapmaz, tam tersine hastalığın kendisi (COVID-19) yaygın organ hasarına neden olduğundan bazı olgularda üreme organlarında hasar oluşturabilmektedir. Aşıların üreme sağlığını engelleyen bir duruma neden olduğu yapılan hiçbir çalışmada gözükmemiştir.

COVID-19 AŞISI OLMAK MANYETİK ÇEKİM YAPABİLİR Mİ?

HAYIR. COVID-19 aşıları enjeksiyon bölgesinde elektromanyetik alan oluşturacak bileşenler içermez. Hiçbir COVID-19 aşısında zarar oluşturan metal bileşikler bulunmamaktadır. Ayrıca böyle bir durum fiziki olarak mümkün değildir. İnsan vücudu ister ağız yolu, ister solunum, isterse kan yolu ile olsun olası yabancı maddelere karşı başta bağışıklık sistemi olmak üzere reaksiyon sergiler, bunların karaciğer ve böbrekler üzerinden vücuttan atılmasını sağlar.

COVID-19 AŞISI DNA'MI DEĞİŞTİRİR Mİ?

HAYIR. COVID-19 aşıları hücre çekirdeğinin içinde bulunan DNA ile hiçbir şekilde etkileşime girmez. Hem mRNA hem de vektör aşıları virüse karşı koruma oluşturmaya başlamak için hücrelerimize talimat verir. Hiçbir zaman hücrelerimizin çekirdeklerine girmez.

COVID-19 AŞISI YAPTIRMAK COVID-19 TESTİNİ POZİTİF YAPAR MI?

HAYIR. Ülkemizde kullanılan ve izin verilen COVID-19 aşılarının hiçbirisi, bir enfeksiyonunuz olup olmadığını görmek için yapılan viral testlerde (PCR testi gibi) pozitif çıkmanıza neden olmaz. COVID-19 aşıları, antikör testlerinde antikör düzeyini yükseltir ki bu durum istenen bir şeydir.

COVID-19 AŞISI BENİ HASTA EDER Mİ?

HAYIR. COVID-19 aşılarının hiçbirisi canlı virüs içermez. Bu aşılar bağışıklık sistemimize, virüsü nasıl tanıyacıklarını ve ne şekilde savaşılabileceğini öğretir. Bazen bu süreçte ateş ve ağrı gibi belirtiler olabilir. Bu durum bağışıklık sisteminin aşı ile aktivasyonundan kaynaklanmakta olup aşı sonrası bu tür belirtiler normaldir.

EMZİREN ANNELER AŞI OLABİLİR Mİ?

EVET. Emziren anneler de COVID-19 aşısına karşı aşılanmalıdır. Mevcut COVID-19 aşılarının anne sütü alan bebeklerde de herhangi bir yan etkisi yoktur.

KANSER HASTALARI COVID-19 AŞILARINDAN HANGİSİNİ OLABİLİRLER?

Ülkemizde uygulanan COVID-19 aşıları kanser hastalarında güvenle kullanılabilir.

YUMURTA ALERJİSİ OLAN KİŞİLER HANGİ AŞIYI OLMALI?

Yumurtaya alerjisi olanlar COVID-19 aşısı olabilirler. Çünkü grip aşılarından farklı olarak bu aşılar yumurtada üretilmemektedir.

mRNA AŞISI İLERİ YAŞTAKİLERDE DAHA ÇOK YAN ETKİ GELİŞTİRİR Mİ?

HAYIR. Aksine mRNA aşılarının yaş ilerledikçe yan etkileri azalmakta ama koruyuculuğunda önemli bir düşüş görülmemektedir.